

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1631/25
29.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Олге Арсовић и Зорице Банковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Тучен, адвокат из Београда, Београдска број 54, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Љубисав Туричић, адвокат из Београда, Браће Барух број 11, ради утврђења ништавости завештања, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 2544/23 од 17.12.2024.године у седници већа одржаној дана 29.05.2025. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 2544/23 од 17.12.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован евентуални тужбени захтев тужиоца АА из ..., којим је тражио да се поништи у целости тестамент - завештање пред сведоцима, покојног ВВ из ..., сачињено дана 07.10.2013. године, те да не производи никакво правно дејство, што је тужена ББ из ... дужна да призна и трпи. Другим ставом изреке обавезан је тужилац АА из ... да туженој ББ из ..., накнади трошкове парничног поступка у износу од 804.976,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, под претњом извршења.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавио тужилац, побијајући је у целини, из свих законом прописаних разлога. Трошкове поступка опредељено тражио.

Према утврђеном чињеничном стању, након смрти сина ГГ који није имао

потوماка, покојни ВВ као његов отац га је наследио и то у делу 1/5 права сусвојине на породичној кући у ..., у улици ..., са одговарајућим правом коришћења земљишта, док је другог сина ДД који је преминуо 20.03.2009. године, наследио ЂЂ, отац овде тужиоца који је преминуо 08.11.2013. године, а који је претходно био у браку са ЕЕ у периоду од 2003. године до 2013. године у коме је рођен тужилац. Након смрти свога оца ЂЂ, малолетни тужилац а преко свог законског заступника мајке ЕЕ, покренуо је оставински поступак иза свог оца ЂЂ и свог прадеде, покојног ВВ, као једини законски наследник иза ових лица. Између осталог, оставинску масу иза покојног ВВ, представља и предметна непокретност у ... са припадајућом парцелом, те је након окончања поступка расправљања заоставштине иза покојног ВВ пред Трећим основним судом у Београду О 196/14, тужена приложила суду завештање покојног ВВ од 07.10.2013. године. Тестатор није лично саставио тестамент, већ је то учинио адвокат ЖЖ. Текст тестамент је завешталац прочитао пред сведоцима: ЗЗ и ИИ из ..., након чега су се сведоци и тестатор својеручно потписали испод текста тестамент. Тестатор је пред сведоцима изјавио да је то његов тестамент. Тужена се бринула о покојном ВВ до његове смрти, обилазила га, водила код лекара, помагала око кућних послова. ВВ је преминуо 16.10.2013. године а тестамент је проглашен на записнику пред Трећим основним судом у Београду у предмету О 158/14 дана 28.05.2014. године. Наведеним завештањем, покојни ВВ у наслеђе оставља туженој, као ванбрачној супрузи његовог сина ДД, која је бринула о њему након смрти супруга, половину целокупне спорне непокретности - породичне куће у ... са припадајућим плацем, односно катастарском парцелом бр. ... КО ... Наследна учесница, овде тужена, је у оставинском поступку дала наследничку изјаву да признаје пуноважност завештања оставиоца и по форми и по садржини, те се прихватила наследства, док је за малолетног тужиоца наследничку изјаву дала мајка ЕЕ која је изјавила да не признаје пуноважност завештања оставиоца ни по форми ни по садржини и прихватила се наследства које јој по закону припада. Имајући у виду наведено, тужилац је као законски наследник оставиоца у оставинском поступку упућен на парницу ради доказивања непуноважности завештања. Аутентичност потписа тестатора је проверена вештачењем, па је пресудом Врховног суда Рев 7346/23 од 14.09.2023. године, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1600/22 од 20.10.2022. године одбијена као неоснована у делу којим је потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 586/14 од 23.11.2021. године, у првом ставу изреке у одбијајућем делу за тужбени захтев за утврђење ништавости завештања пред сведоцима покојног ВВ сачињеног дана 07.10.2013. године, јер је утврђено да је спорно завештање несумњиво потписао покојни ВВ.

Полазећи од овако правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредбе члана 2, 78, 79, 80 став 1, 83, 85 став 1 и 2, 114 став 1, 2 и 3, 115 став 1 и 2, 135 став 1 и 2, 164 став 1 и 2, 165, 166, 167 став 1 и 2, 168, 169 став 1, 2 и 3 и 170 став 1 и 2 Закона о наслеђивању, неоснованим оценио евентуални тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи у целости тестамент - завештање пред сведоцима, покојног ВВ из ..., сачињено дана 07.10.2013. године и одлучио као у ставу првом изреке ожалбене пресуде.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано и оно логично и несумњиво произлази из изведених доказа, које је првостепени суд супротно наводима жалбе, правилно оценио, у складу са одредбом члана 8 ЗПП и правилно применио

материјално право када је одлучио као у изреци ожалбене пресуде.

Одлучујући о евентуалном тужбеном захтеву за поништај тестамена – завештања пред сведоцима покојног ВВ из ..., сачињеног дана 07.10.2013. године, првостепени суд је најпре правилно закључио да је текст завештања према вољи и намери покојног ВВ сачинио адвокат ЖЖ и да је покојни ВВ текст завештања претходно пропитао у присуству сведока ЗЗ и ИИ, као и да је сведоцима био познат текст завештања, те да је потом саопштио да је то његово завештање и његова последња воља, као и да су завешталац и сведоци потписали завештање. На наведени закључак суда указују и искази тужене и сведока ИИ, из чијих исказа произилази закључак суда да је текст завештања који је претходно био прочитан сведоцима и са којим су сведоци били упознати несумњиво представљао завештање, односно последњу вољу покојног ВВ. Сведоци су својим потписом потврдили аутентичност изјаве последње воље завештаоца, па је првостепени суд закључио да су они потврдили завештаочеву вољу и да је написана исправа – завештање покојног ВВ, што је апсолутно сагласно и осталим изведеним доказима из којих произилази да је тестамент сачињен у законом прописаној форми. Из исказа завештајних сведока, правилно је првостепени суд утврдио да су сведоци били присутни када је текст завештања гласно прочитан, завешталац је пред њима изјавио да је то његово завештање и његова последња воља након чега се потписао на завештању, а након завештаоца, и сведоци су се потписали на самом завештању. Исказ сведока ЗЗ је допринео разјашњењу процедуре сачињавања завештања, а тужена је детаљно описала околност сачињавања завештања, па је правилно првостепени суд утврдио да је завештање формално исправно.

Правилно је првостепени суд, прво одлучио да није протекао рок прописан одредбом члана 170 Закона о наслеђивању којим је прописано да се поништај рушљивог завештања због повреде облика и непоштовања услова одређених законом може захтевати у року од једне године од дана сазнања за завештање, а најкасније у року од десет година од дана проглашења завештања, док је ставом другим истог члана прописано да рок од једне године не може почети да тече пре проглашења завештања. У конкретном случају, тужилац је за завештање сазнао на рочишту одржаном дана 28.05.2014. године када је завештање проглашено, а тужба у овој парници је поднета 14.08.2014. године. Стога, на основу изведених доказа, укључујући исказе сведока, медицинску документацију и утврђену форму завештања, правилно је првостепени суд, применом одредбе члана 85 Закона о наслеђивању закључио да је завештање покојног ВВ, није рушљиво јер је састављено у складу са законом и да представља његову стварну и последњу вољу.

Неосновано се жалбеним наводима тужиоца указује да првостепени суд у току поступка није расправио да ли је већ сачињено завештање сада покојни ВВ прочитао и да ли је испуњен законски услов у погледу форме за сачињавање писменог завештања пред сведоцима. Ово стога што је током првостепеног поступка из исказа сведока ЖЖ утврђено да му је сада пок. ВВ тражио савет за расподелу своје имовине, како би био заштићен, а његова жеља је била да се кућа подели на половину унуку и и туженој. Након предочених могућности (уговор о доживотном издржавању, тестамент) сада пок. ВВ му се поново обратио и замолио да му на компјутеру откуца садржину тестамена, што је и учинио, прочитао му је и предао финалну верзију тестамена, те како није

било примедби сазнао је од пок. ВВ да је “оно” завршио и питао да ли је дужан нешто да плати. Такође, из исказа завештајних сведока ЗЗ и ИИ произилази да је приликом сачињавања завештања, адвокат који је текст завештања сачинио, тестамент прочитао завештаоцу, завешталац је изјавио да је он то сам тако одлучио, а након чега је завештање својеручно потписао пред сведоцима, те су након тога завештање потписали и завештајни сведоци ЗЗ и ИИ. Из напред наведеног произилази да су у тренутку завештања били испуњени сви услови за сачињавање писменог завештања пред сведоцима прописани одредбом члана 85 Закона о наслеђивању. Имајући у виду наведену одредбу из које произилази да завешталац пред сведоцима изјављује да је већ сачињено писмено прочитао, правилан је закључак првостепеног суда да је завештање сачињено у прописаној форми. Наиме, према наведеним законским одредбама, између осталих услова, за пуноважност ове врсте завештања потребно је да завешталац пред сведоцима изјави да је већ сачињено писмено прочитао.

Супротно жалбеним наводима није од утицаја на правилност и законост ожалбене пресуде околност да из исказа сведока ЗЗ којој је првостепени суд покљонио веру, није закључено да пок. ВВ није прочитао тестамент критичном приликом, зато што је за пуноважност писменог завештања пред сведоцима потребно, поред осталих услова, да завешталац пред сведоцима изјави да је већ сачињено писмено прочитао и да исто лично потпише.

Такође, неосновано се жалбеним наводима указује да тужена, чији је исказ првостепени суд прихватио, није могла бити завештајни сведок, односно да првостепени суд није јасно оценио да ли је тужена третирана као завештајни сведок или као претедент на наслеђе. Ово стога што тужена тренутку сачињавања писменог завештања пред сведоцима није имала својство сведока, већ је само била присутна приликом сачињавања тестаamenta, односно потписивања тестатора и сведока на завештању. Супротно жалбеним наводима нису од утицаја на правилност и законитост ожалбене пресуде наводи тужиоца којима се указује да тестаментални сведоци не могу сведочити о форми тестаamenta зато што присуство тестаменталног наследника не представља део законом прописане форме за сачињавање ове врсте завештања.

Наиме, поступак састављања писменог завештања пред два сведока регулисан је законом који захтева строгу формалност при сачињавању овог правног акта. За пуноважност овако сачињеног тестаamenta потребно је да већ састављен текст завешталац прочита и пред оба сведока изјави да је то његово завештање, односно да је то његова последња воља, потпише га пред сведоцима који одмах за њим, један за другим, потврђују аутентичност завештаоачевог потписа и изјаву да признаје завештање за своју последњу вољу. Завешталац на овај начин признаје завештање као израз своје воље, а улога сведока је у потврђивању управо тог признања и потврђивање њиховог својства сведока који су присуствовали том чину. Исто тако, супротно жалбеним наводима, утврђено је да су оба сведока потврдила да је предметно завештање сада покојни ВВ потврдио као своје, односно као своју последњу вољу. Ова изјава завештаоца да је прочитао сачињено писмено и да је то његова последња воља је предвиђена као битан елемент форме завештања са циљем да завешталац наведеном изјавом пред сведоцима потврди да зна садржину писмена, да је оно што потписује његова последња воља.

Неосновано се жалбеним наводима тужиоца указује да је првостепени суд није узео у обзир све околности конкретног случаја, посебно чињеницу да је тастатор у моменту сачињавања завештања имао чак 90 година и да је преминуо десетак дана након тога. Ово због тога што је питање тастаторове способности за расуђивање, односно могућност тастатора да схвати значај својих правних поступања о којима суд нема потребна стручна знања, због чега је за утврђивање чињенице постојања или непостојања способности за расуђивање било потребно извести доказ медицинским вештачењем. Терет доказивања ове чињенице био је на тужиоцу, сходно одредби члана 231 Закона о парничном поступку. Наиме, тужилац је на рочишту дана 20.04.2016. године повукао предлог за вештачење преко судског вештака медицинске струке а на околност здравственог стања завештаоца и могућност да схвати своје радње на основу ког би се евентуално могао утврдити недостатак завештајне способности сада покојног ВВ.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе туженог и закључио да су без утицаја на законитост и правилност првостепене пресуде у потврђеном делу, како у односу на утврђено чињенично стање, тако и на примењено материјално право, у поступку доношења исте.

Из ових разлога, како ожалбена пресуда није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности, нити оном повредом на које се посебно указује жалбом, те како је иста заснована на потпуно и правило утврђеном чињеничном стању и донета на основу правилне примене материјалног права, то је иста применом члана 390 ЗПП, потврђена као у ставу првом изреке.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, с обзиром да је донета правилном применом одредби чланова 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, имајући у виду успех парничних странака у спору, а све према Адвокатској тарифи вежећој у време пресуђења.

Имајући у виду исход жалбеног поступка, Апелациони суд у Београду је одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, применом одредбе члана 165 став 1 Закона о парничном поступку и донео одлуку као у ставу другом изреке пресуде.

**Председник већа – судија
Иван Негић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић